

Samen Drie

Eindverslag onderzoek bestuurlijk samengaan Pelgrimskerk, Oase & Regenboog

Inhoud

Inleiding en Samenvatting.....	3
1 Overwegingen onderzoek bestuurlijk samengaan.....	5
1.1 Voorgeschiedenis: van drie losse wijken naar een combinatie	5
1.2 Wijkkerkenraden overdenken de toekomst.....	5
2 Verkennen van de overwegingen.....	7
2.1 Uitkomst gemeenteberaden april 2018	7
2.1.1 Pelgrimskerk: bestuurlijk samengaan logische stap.....	7
2.1.2 Oase: meer onderbouwing voor bestuurlijk samengaan	7
2.1.3 Regenboog: positieve grondhouding voor bestuurlijk samengaan.....	7
2.2 Evaluatie POR – combinatie van wijkgemeenten versneld uitgevoerd	8
2.3 Positionering in de PGZ volgt kerkorde en plaatselijke regeling.....	9
2.4 Vitaliteitscan drie POR wijken: vergelijkbaar beeld, verschil in timing	10
2.4.1 Analyse van de vitaliteitscan van de Pelgrimskerk.....	11
2.4.2 Analyse van de vitaliteitscan van de Oase.....	11
2.4.3 Analyse van de vitaliteitscan van De Regenboog	13
3 Conclusies voor de bestuurlijke organisatie.....	14
3.1 Evaluatie POR: samengaan meer bundeling van bestuurlijke kracht.....	14
3.2 Vitaliteitscans per wijk: samengaan noodzakelijk voor sterk bestuur	14
3.3 Positionering in PGZ: vraagt meer bestuurlijke kracht bij de wijken	14
3.4 Eén wijkkerkenraad POR met eigen plaats geloofsgemeenschappen	15
3.4.1 Wijkkerkenraad met werkgroepen, deels wijkniveau, deels niveau gemeenschap	15
3.4.2 De wijkkerkenraad concentreert zich op het beleid	15
3.4.3 Werkgroepen verantwoordelijk voor organisatie en uitvoering van het werk.....	15
3.4.4 Samenstelling wijkkerkenraad met werkgroepen voldoet aan vereisten kerkorde	16
3.4.5 Start met wijkkerkenraad met werkgroepen zonder breed moderamen.....	16
3.5 Resumé.....	17
4 Voorgestelde besluiten	18
Bijlage 1 Samenstelling Stuurgroep Toekomst POR.....	20

Inleiding en Samenvatting

Aanleiding en inhoud onderzoek bestuurlijk samengaan

In april 2018 hebben de wijkkerkenraden van de wijkgemeenten Pelgrimskerk, Oase en Regenboog hun gemeenteleden “gekend en gehoord” over hun voornemens betreffende de toekomst van de wijkgemeenten. Die voornemens betroffen zowel een onderzoek naar een bestuurlijk samengaan tussen de drie wijkgemeenten als naar een inhoudelijke verdieping. Na de gemeenteberaden in april hebben de wijkkerkenraden een stuurgroep ingesteld om dit onderzoek uit te voeren.¹ In oktober 2018 hebben opnieuw gemeenteberaden plaatsgevonden waarin de wijkkerkenraden de leden geïnformeerd hebben over de stand van zaken.

Het onderhavige verslag is de uitkomst van het onderzoek naar het bestuurlijk samengaan.

Het proces van de inhoudelijke verdieping maakt geen deel uit van dit verslag. Dat proces heeft vorm gekregen in verschillende bijeenkomsten vóór en na de zomer van 2018.² Naar verwachting loopt dat tot in 2019 door en staat het verder los van het onderzoek naar de bestuursvorm die het beste past bij het bestuurlijk samengaan.

Drijfveer is drie vitale geloofsgemeenschappen

Hoe kunnen we zorgen, dat onze drie gemeenschappen hun vitaliteit behouden? Dat is voor de drie wijkkerkenraden Pelgrimskerk, Oase en Regenboog de drijfveer geweest om een onderzoek te starten naar de voor- en nadelen van een bestuurlijk samengaan van de drie wijkgemeenten. Tegelijk hebben we gereflecteerd op de vraag hoe deze gemeenschappen zich in de (nabije) toekomst het meest waarschijnlijk zullen ontwikkelen. De uitkomst daarvan was dat we ons wensen te blijven profileren als pluriforme, veelkleurige gemeenschappen waarin we genieten van de verschillen van en overeenkomsten met elkaar.

Een bestuurlijk samengaan levert naar verwachting een efficiënter bestuur op

De afgelopen jaren zijn de drie wijkgemeenten intensiever gaan samenwerken. Sinds 2016 vormen de drie wijkgemeenten een combinatie van drie zelfstandige wijkgemeenten onder de naam POR: Pelgrimskerk, Oase en Regenboog. Het belangrijkste gevolg daarvan was dat de wijkgemeenten hun pastores delen waardoor de pastores meer gavegericht kunnen werken. In de plaatselijke regelingen hebben de POR-wijken vastgelegd welke taken en activiteiten op het niveau van POR gedaan worden en welke op het niveau van de wijkgemeente.

Deze bestuurlijke samenwerking bracht meer bestuurlijke drukte dan voorzien was. Bovendien is de ervaring steeds vaker dat leden graag wat voor hun wijk willen doen, maar dat steeds minder leden ambtsdrager willen worden. Dat is een probleem omdat een sterk bestuur nodig is om de wijken vitaal te houden. De verwachting is dat bestuurlijk samengaan daarvoor een oplossing zou zijn: een efficiënter bestuur met minder ambtsdragers dan nu in de drie wijken gezamenlijk.

Een essentiële voorwaarde voor de huidige drie wijkkerkenraden is dat we de eigen geloofsgemeenschappen in stand houden. Met andere woorden, een bestuur dat zo georganiseerd is dat het wijkeigene van de drie geloofsgemeenschappen goed geborgd is.

¹ Bijlage 1 bevat de samenstelling van de stuurgroep Toekomst POR wijken.

² Verslagen hiervan zijn beschikbaar.

Een bestuurlijke vorm voor een wijk met drie geloofsgemeenschappen met een eigen plaats

Wijkkerkenraad met werkgroepen voor de wijk en werkgroepen per gemeenschap

Met het bestuurlijk samengaan komt er een wijkkerkenraad die verantwoordelijk is voor de wijk POR. De huidige drie wijkkerkenraden hanteren een verschillende werkwijze. Uit deze verschillende werkwijzen hebben wij gekozen voor de huidige werkwijze van de wijkkerkenraad van de Regenboog: een consequente toepassing van het model wijkkerkenraad met werkgroepen.³ Dat houdt in dat de wijkkerkenraad met behoud van de eigen verantwoordelijkheid taken toevertrouwt aan de werkgroepen.⁴ De werkgroepen werken binnen het beleid van de wijkkerkenraad. Wij hebben gekozen voor deze werkwijze omdat langs deze weg het eigene van de drie gemeenschappen goed geborgd kan worden. Daartoe maken we onderscheid tussen werkgroepen die per gemeenschap worden ingericht en werkgroepen die voor de gehele wijk werken. Alle werkgroepen hebben minimaal één ambtsdrager die lid is van de wijkkerkenraad. De werkgroepen die per gemeenschap worden ingericht zijn Pastoraat, Eredienst en Diaconaat. De werkgroepen Diaconaat vergaderen in tegenstelling tot Pastoraat en Eredienst ook gezamenlijk. De werkgroepen die voor hele wijk POR werken zijn Jeugd, Kerkrentmeesters, Vorming & Toerusting, Missionair, Communicatie en Gemeenteopbouw.⁵

Een begroting met drie deelbegrotingen

Eén wijk betekent ook één begroting. Net als de andere PGZ wijken zal de wijk POR jaarlijks een sluitende meerjarenbegroting in moeten dienen bij de Algemene Kerkenraad (AK). De begroting van de POR-wijk is opgebouwd uit drie zichtbare deelbegrotingen. Dat doen we omdat een tekort op een deelbegroting gevolgen voor het totaal heeft. Als er sprake is van een tekort gaat de werkgroep kerkrentmeesters bezien welke maatregelen nodig zijn om dat tekort weg te werken. We beschikken op wijkniveau niet over een solidariteitsfonds zoals op het niveau van de PGZ. Uitgangspunt is wel dat we solidair zijn met elkaar, maar met de verplichting dat een gemeenschap bereid moet zijn de maatregelen te treffen die nodig zijn voor een verantwoord financieel beheer. In een startdocument werken we de spelregels voor drie deelbegrotingen uit, passend in de kaders van Dichterbij.⁶ Gegeven de meerjarenbegroting die hoort bij de begroting 2019 zijn maatregelen nodig voor de middellange termijn, omdat bij ongewijzigde omstandigheden POR breed een tekort ontstaat. Deze maatregelen zijn ook nodig zonder bestuurlijk samengaan.

Borgen van het eigene van de gemeenschappen

Zoals hierboven beschreven komen er werkgroepen die specifiek werken voor de eigen gemeenschap waarvan de ambtsdragers in de wijkkerkenraad zitten. Naast de werkgroepen zijn er mensen nodig, die zich blijven inzetten voor uitvoerende taken in de eigen gemeenschap. Dat vraagt overleg, goede communicatie en samenwerking binnen de gemeenschap. Daarom organiseert iedere gemeenschap minimaal tweemaal per jaar een “gemeenschapshuis” waarin de voor de gemeenschap relevante zaken van dat moment besproken worden. Alle leden van de gemeenschap krijgen daarvoor een uitnodiging.

³ In de Kerkorde is het begrip taakgroepen vervangen door werkgroepen. Daarom hanteren we de term werkgroepen.

⁴ Ordinantie 4, artikel 9 (Kerkorde versie november 2018)

⁵ Communicatie en Gemeenteopbouw zijn mogelijk nieuw in te stellen werkgroepen.

⁶ Dichterbij is het rapport waarin het decentraal model van de PGZ beschreven is.

1 Overwegingen onderzoek bestuurlijk samengaan

1.1 Voorgeschiedenis: van drie losse wijken naar een combinatie

De gereformeerde wijkgemeente Pelgrimskerk komt voort uit de Gereformeerde Kerk te Zoetermeer. De Pelgrimskerk is in 1932 gebouwd. Het werkgebied omvat het oude Dorp, Driemanspolder, het Stadscentrum en Palenstein. De wijkgemeente is binnen de PGZ een gereformeerde wijkgemeente gebleven nadat een samengaan met de hervormde wijkgemeente Oude Kerk niet mogelijk bleek. De protestantse wijkgemeente De Oase draagt deze naam sinds 2000 toen zij in het huidige kerkgebouw trok. De start van deze wijkgemeente was in 1972 met toen een hervormde en een gereformeerde wijkgemeente. In 1976 verhuisden de wijkgemeenten naar het multifunctionele wijkcentrum. Sinds 1993 vormden zij een federatie. De Oase heeft als werkgebied de wijk Meerzicht. Kerkelijk centrum De Regenboog bestaat sinds 1998; aanvankelijk was de hervormde wijkgemeente Rokkeveen hierin gevestigd. In 2002 zijn de toenmalige hervormde en gereformeerde wijkgemeenten samengegaan als protestantse wijkgemeente De Regenboog. Het werkgebied is Rokkeveen. De afgelopen jaren zijn de drie wijkgemeenten intensiever gaan samenwerken. Sinds 2016 vormen de drie wijkgemeenten een combinatie van drie zelfstandige wijkgemeenten onder de naam POR: Pelgrimskerk, Oase en Regenboog. Het belangrijkste gevolg daarvan was dat de wijkgemeenten hun predikanten delen. In hun plaatselijke regelingen hebben zij vastgelegd welke taken en activiteiten op het niveau van de POR gedaan worden en welke op het niveau van de wijkgemeenten. Op het niveau van de POR bestaat er een breed moderamen waarin zitting hebben de drie wijkmoderamina en vertegenwoordigers van de werkgroepen.

1.2 Wijkkerkenraden overdenken de toekomst

Bij de vorming van de combinatie van wijkgemeenten in 2016 hebben de wijkkerkenraden afgesproken na drie jaar de combinatie te gaan evalueren. In de periode september 2017 – januari 2018 zijn de kerkenraden tot het inzicht gekomen dat het op korte termijn starten met een verkenning naar een bestuurlijk samengaan gewenst was. Dat was het uitvloeisel van gezamenlijke bijeenkomsten over hoe we kerk willen zijn, mede geïnspireerd door het rapport Kerk 2025.

Na deze periode van overdenken waren de belangrijkste vraagpunten van de kerkenraden voor het onderzoek naar de voor- en nadelen van een bestuurlijk samengaan:

- Kunnen we in één wijk de eigenheid van de drie gemeenschappen borgen?
 - De wijkkerkenraden willen dat de drie huidige wijkgemeenschappen als levende geloofsgemeenschappen ook de komende jaren aanwezig zijn in hun geografische gebieden.
 - De huidige geloofsgemeenschappen zijn pluriform en veelkleurig. De kerkenraadsleden hebben nagedacht over de vraag of het wenselijk was wijken meer te profileren. Deze vraag kwam ook aan de orde in de gemeenteberaden in april. Daar bleek dat verreweg de meeste gemeenteleden hechten aan de onderlinge gemeenschap en voorkeur hebben en houden voor een veelkleurige wijkgemeente met “voor elk wat

wils" (d.i. het bricolage profiel). Wel zou het goed zijn om het onderlinge (geloofs)gesprek hierover met elkaar te blijven voeren.

- De wijken hebben werkgroepen die met uitzondering van de werkgroepen Eredienst en Pastoraat steeds meer samenwerken en samen vergaderen. Vraag is hoe het wijk-eigene behouden blijft bij verdergaande samenwerking.
- Hoe komen we tot een slagvaardig bestuur?
 - De gezamenlijke vergaderingen van het breed moderamen van de drie wijken hebben gezorgd voor minder vergaderingen voor een aantal leden van de wijkkerkenraad. Maar omdat de besluitvorming daarna nog in de wijkkerkenraden moet plaatsvinden is dit niet het meeste efficiënte model. De vraag is of de organisatie slagvaardiger wordt als er één wijkkerkenraad is.
 - Handhaven van drie wijkkerkenraden vereist ook dat er drie voorzitters en drie scriba's blijven en dat elke wijk twee leden naar de algemene kerkenraad moet afvaardigen. Dat legt een groot beslag op het beschikbare aantal vrijwilligers voor het bestuurlijke werk. Kan bestuurlijk samengaan ertoe bijdragen dat meer mensen beschikbaar komen voor uitvoerende taken?
- Is het financieel verantwoord?
 - Uitgangspunt van het onderzoek is dat de drie wijken alleen bestuurlijk samengaan. Er blijven drie gemeenschappen. Is de verwachting terecht dat met ongewijzigd beleid dit financieel haalbaar is voor een periode van minstens drie jaar.

2 Verkennen van de overwegingen

2.1 Uitkomst gemeenteberaden april 2018

Hieronder staat per wijkgemeente een korte weergave van de gemeenteberaden van april 2018, toegespitst op het voorgenomen bestuurlijk samengaan. Alle beraden hebben dezelfde presentatie gekregen die gebaseerd was op de in § 1.2 opgenomen overwegingen van de wijkkerkenraden.⁷

2.1.1 Pelgrimskerk: bestuurlijk samengaan logische stap

In de wijk Pelgrimskerk leefde meer dan 10 jaar geleden al het besef dat we het ‘alleen’, als wijkgemeenschap, op termijn niet kunnen redden. De in de jaren daarna ontstane samenwerking met de Oase en de Regenboog wordt als zeer positief ervaren. De gemeente Pelgrimskerk wil graag haar eigenheid bewaren binnen de combinatie van wijken. Er bestaat geen bezwaar tegen de omvorming van gereformeerde wijkgemeente naar een protestantse wijkgemeente. Tijdens het beraad werd er in eerste instantie positief gereageerd op de profilering van de wijken. In tweede instantie ontstond er onrust in de wijk, omdat er gedacht werd dat zij hun identiteit deels moesten inleveren. In vervolggesprekken is die onrust weggenomen. Het bestuurlijk samengaan is voor de meeste leden geen probleem.

2.1.2 Oase: meer onderbouwing voor bestuurlijk samengaan

Op een enkeling na is er draagvlak voor een continuering van een geloofsgemeenschap in Meerzicht. Waardering is er voor de veelkleurige inrichting van de eredienst en de activiteiten die ds. Kapteyn in samenwerking met anderen gestart heeft om het geloofsgesprek te stimuleren. Er klonken vraagtekens bij het voordeel van een bestuurlijk samengaan. Leden misten een evaluatie van de POR. Er klonk een oproep voor een duidelijke en transparante onderbouwing van een bestuurlijk samengaan (voor- en nadelen) en wat alternatieve opties zijn. In het gemeenteberaad heeft de wijkkerkenraad de instelling van een klankbordgroep⁸ toegezegd ter begeleiding van het proces in de Oase. De klankbordgroep rapporteert aan de wijkkerkenraad van de Oase.

2.1.3 Regenboog: positieve grondhouding voor bestuurlijk samengaan

Het voortbestaan van de geloofsgemeenschap van en in de Regenboog ervaren de leden als prettig. De wijkkerkenraad heeft in januari 2018 besloten om een bestuurlijk samen gaan actief te onderzoeken, en tegelijk uitgesproken niet te lang te wachten met een visie voor de langere termijn. Het gemeenteberaad is voor het merendeel gegaan over de inzet en voortgang van de inhoudelijke gesprekken. Er werden vraagtekens geplaatst bij de voorlichting over de profilering. De Regenboog is van oudsher een pluriforme gemeente en wil dat ook blijven. Dit komt overeen met de constatering van de wijkkerkenraad dat de pluriforme gemeenschap de kracht is van de geloofsgemeenschap De

⁷ Bij de scriba's van de drie wijken zijn de verslagen van de drie gemeenteberaden op te vragen.

⁸ De klankbordgroep heeft gedurende de onderzoeksperiode de vitaliteitscan voor de Oase opgesteld, tussentijds de wijkkerkenraad geadviseerd en zich ingespannen om de leden actief te betrekken.

Regenboog. Over de voorbereiding van de fusie met de samenwerkende gemeente Oase en Pelgrimskerk wacht men de verdere uitwerking vanuit een positieve grondhouding af. Aanbeveling was vooral de afvaardiging van de diverse gemeenschappen in het bestuur adequaat te regelen.

2.2 Evaluatie POR – combinatie van wijkgemeenten versneld uitgevoerd

Tijdens het gemeenteberaad van april 2018 hebben gemeenteleden verzocht om een evaluatie van de combinatie. Deze evaluatie hebben we daarom versneld uitgevoerd. De evaluatie POR is aan de hand van een aantal vragen zoveel mogelijk in de maand juni 2018 binnen de werkgroepen en het overleg van de pastores besproken. De resultaten hiervan heeft het Breed Moderamen POR op 27 juni 2018 besproken, gedeeld en aangevuld. Ook de wijkkerkenraden hebben zich gebogen over deze vragen. De evaluaties op een rij geven het volgende beeld te zien:

- **Organisatie van de drie wijken.**
Het werken met werkgroepen is in de drie geloofsgemeenschappen verschillend qua opzet. De werkwijze binnen bestuur en werkgroepen verschilt en zal meer op elkaar afgestemd moeten worden. In de praktijk bleek daardoor ook wel dat het breed moderamen overleg POR voor sommigen een ‘herhaling van zetten’ inhield.
- **De wijkoverstijgende werkgroepen.**
De samenwerking binnen de POR van de werkgroepen Vorming & Toerusting (V&T) en van Jeugd dateren al van vóór de combinatie van wijkgemeenten en verloopt goed.
 - verbeterpunt bij werkgroep Jeugd is de communicatie in het algemeen en de wens om de positieve verhalen te delen in de drie geloofsgemeenschappen.
 - verbeterpunt bij de werkgroep V&T is de vertegenwoordiging van Oase en Pelgrimskerk.
- **De kerkrentmeesters** komen gezamenlijk bijeen.-De activiteiten rondom de jaarlijkse Aktie Kerkbalans zijn door korte lijnen zowel inhoudelijk als organisatorisch goed afgestemd. De kerkrentmeesters hebben een realistisch beeld van wat de intensivering van de bestuurlijke samenwerking van de drie geloofsgemeenschappen inhoudt, met één begroting en één jaarrekening. De wijkbegrotingen 2018 en 2019 en bijbehorende meerjarenbegrotingen hebben zij met dezelfde uitgangspunten al gezamenlijk opgesteld.
- **De wijkeigen werkgroepen**
 - Binnen de **diaconie** groeit men naar elkaar toe in de samenwerking. Het diaconaat heeft zijn eigen positie binnen de kerk en heeft ook veel locatie gebonden taken. Door de wijkdiaconieën bij elkaar te brengen geeft dat wel een breder team (wijkgericht én werelddiaconaat) en dat heeft voordelen.
 - Bij het **pastoraat** ligt het accent op de eigen aanpak binnen de geloofsgemeenschap. Binnen het pastoraat wordt er in de drie geloofsgemeenschappen samengewerkt om de huiskamergesprekken te organiseren.
- **De pastores** geven aan een goede onderlinge samenwerking te hebben binnen de POR gemeenten. Zij ervaren nog wel een dubbeling van taken en vergaderstructuren. POR pastores zijn een verbindende en stimulerende factor in de werkgroepen. Verwachting is dat de afstemming en communicatie in één wijkkerkenraad POR beter worden geregeld.
- **De wijkkerkenraden** hebben tot slot de volgende aanvullingen:

- De Pelgrimskerk WKR vindt het plezierig om in een groter verband samen te werken. De wens bestaat om ook de werkgroep Pastoraat bovenwijks te organiseren.
- De Oase WKR meldt dat het merendeel van de wijkkerkenraadsleden positief staat tegenover de bestuurlijke samenwerking. De gezamenlijke zomerdiensten geven inspiratie en verstevigen de onderlinge band. Er is een sterke behoefte de eigenheid goed te borgen.
- De Regenboog WKR vindt de gezamenlijke zomerdiensten bijzonder geslaagd om elkaar op deze wijze in de zomervakantieperiode te ontmoeten. Een zorg van de WKR is wel de vertegenwoordiging van de andere samenwerkende gemeenten in bijvoorbeeld de werkgroep V&T. De wens is dat je als drie samenwerkende partners gelijkelijk betrokken bent bij de diverse overstijgende werkgroep.

Bij de drie wijkgemeenten hoort sinds maart 2017 ook de pioniersplek De Pelgrim. Zoals vastgelegd in de op 5 maart 2017 ondertekende samenwerkingsovereenkomst werkt het pioniersteam in opdracht van, onder verantwoordelijkheid van en in verantwoording aan de algemene kerkenraad van de Protestantse Gemeente Zoetermeer en in verbinding met de drie POR-wijken. De opdracht van de kerkenraad bestaat uit de uitvoering van het pioniersplan. De combinatie van wijkgemeenten POR staat garant voor het opvangen van mogelijk financiële tekorten. Dit wordt niet anders na een bestuurlijk samengaan. De pioniersplek loopt tot maart 2020; met de huidige toezeggingen zijn er nauwelijks financiële risico's; In 2020 moet mede op grond van een evaluatie worden besloten over eventuele voortzetting.

2.3 Positionering in de PGZ volgt kerkorde en plaatselijke regeling

De drie wijkgemeenten maken deel uit van de Protestantse Gemeente Zoetermeer (PGZ). Deze bestaat sinds januari 2012. Toen zijn de Hervormde Gemeente Zoetermeer en de Gereformeerde Kerk Zoetermeer gefuseerd tot de PGZ. De PGZ bestaat uit zes wijkgemeenten: de hervormde Oude Kerk gemeente (Dorp), de gereformeerde Pelgrimskerkgemeente (Dorp), de protestantse wijkgemeente 'de Oase' (Meerzicht), de protestantse wijkgemeente Zoetermeer-Noord (Buytenwegh, De Leyens, Seghwaert en Noordhove), de hervormde Oosterkerkgemeente (Oosterheem) en de protestantse wijkgemeente 'de Regenboog' (Rokkeveen).

Relevant voor dit onderzoek is dat de grondgebieden van de wijkgemeenten Pelgrimskerk en Oude Kerk dezelfde zijn. Op basis van Ordinantie 2.4 stelt de Algemene Kerkenraad het aantal en de grenzen van de wijkgemeenten vast.

[N.B.: Uitkomst van de grensverdeling is onderwerp van overleg tussen POR – Oude Kerk en nog afhankelijk van besluitvorming door de AK]

Van belang voor dit onderzoek is ook de invoering met ingang van 1 januari 2019 van een meer decentraal bestuursmodel voor de PGZ. De zes wijkgemeenten hebben dan de volledige verantwoordelijkheid voor hun wijken en de daartoe behorende pioniersplekken, inclusief de totale exploitatie.

Het decentrale model heeft vooralsnog geen gevolgen voor het aantal leden dat elke wijkkerkenraad uit zijn midden voor de AK aanwijst. Dat zijn er nog steeds twee.

2.4 Vitaliteitscan drie POR wijken: vergelijkbaar beeld, verschil in timing

Op basis van de door de Protestantse Gemeente Amersfoort ontwikkelde vitaliteitscan heeft elke POR-wijk een analyse gemaakt van de huidige situatie. Onderstaand schema is de verkorte weergave daarvan. De volledige scans zijn beschikbaar en opvraagbaar. Onderstaande tabel bevat de kerngegevens voor de drie wijken.

Indicator	Pelgrimskerk	Oase	Regenboog
Kader	7 leden. Wordt 4 (per 1-1-2019) 0.3 pastor	16. Wordt 9 (per 1-1-2019) 0.8 pastor	Ja, 16 leden. Wordt 15 (per 1-1-2019)1.2 pastores
Vrijwilligers	43	150	260
Kerkgangers 2017	56 (29% van leden tal)	112 (16,5% van ledental)	134 (12% van ledental)
Doordeweeks	Voldoende	Ruim	Frequent en divers
Financiën ⁹	Vanaf 2022 oplopend tekort	Vanaf 2021 oplopend tekort	t/m 2023 geen tekort
Gebouwen	Voldoen	Voldoet, behoefte nieuwe inrichting	Recent opgeknapt
Missionair	Pelgrim, koffie bij trombose-dienst, maaltijden Kompas, Kliederkerk	Pelgrim, kerk-schooldienst, Kliederkerk	Inloophuis, Pelgrim, kerk-schooldienst, Camee-vieringen, Kliederkerk

⁹ Deze cijfers zijn in vergelijking met de Vitaliteitscan aangepast aan de meer jarenbegroting 2019 – 2023 van de PGZ zoals vastgesteld in de AK van 19 december 2018.

2.4.1 Analyse van de vitaliteitscan van de Pelgrimskerk

Ontwikkeling ledenaantal

De gereformeerde wijkgemeente Pelgrimskerk heeft momenteel ongeveer 200 leden, verdeeld over 140 pastorale eenheden. De gemiddelde leeftijd van de leden bedraagt 67 jaar. Helaas zijn er weinig jonge leden. Het aantal leden daalt langzaam.

Financiën

De Pelgrimskerk heeft (2018) 0,3 fte aan kerkelijk werker. De totale opbrengst aan vaste vrijwillige bijdragen bedraagt € 43.583, dit is gemiddeld € 311 per pastorale eenheid. Uit de jaarcijfers blijkt dat in 2017 de wijkgemeente een positief resultaat boekte. De wijkreserve bedraagt ongeveer €20.000-. De pastoraatskosten vormen 48% van de totale inkomsten (VVB, collecten, acties en andere inkomsten). Er is dus genoeg geld over voor onderhoud en activiteiten. De exploitatieopbrengsten van 't Centrum zijn aanzienlijk: ca 28% van het levend geld. Bij ongewijzigd beleid (behoud van 0,3 fte kerkelijk werker) geeft de meerjarenbegroting tot 2022 een positief resultaat.

Actieve en passieve leden

Van de leden komen er gemiddeld 56 (2017) naar de zondagse ochtenddienst, ongeveer 28% dus. Het aantal is al jaren langzaam dalend, zo was het aantal kerkgangers in 2013 gemiddeld 71 . Er zijn relatief veel leden actief in vrijwilligersfuncties. Een flink aantal leden neemt deel aan de missionaire activiteiten.

Er is op dit moment voldoende bestuurlijk kader. Omvang en samenstelling van de wijkkerkenraad is met 8 personen (1 ouderling-kerkelijk werker, 1 ouderling voorzitter & kerkrentmeester, 3 pastorale ouderlingen, 2 diakenen, 1 ouderling scriba) groter dan de minimale omvang van 7 leden.

Missie als PGZ-gemeente

De Pelgrimskerk is samen met de Oase en de Regenboog verantwoordelijk voor pioniersplek De Pelgrim. Dit is een missionaire activiteit, met de bedoeling om op spiritueel vlak (zingeving, meditatie, levenswijze) en op diaconaal vlak (binnen Zoetermeer en gericht op de wereld) activiteiten voor zowel kerkleden als rand- en buitenkerkelijken te organiseren. Het initiatief voor de Pelgrim komt voort uit de thuisbasis van De Regenboog om de blik ook naar buiten te richten, en heeft z'n basis gevonden in de Pelgrimskerk. De Pelgrimskerk is ook oecumenische georiënteerd via de Oecumenische Werkgroep Zoetermeer-Dorp.

2.4.2 Analyse van de vitaliteitscan van de Oase

Ontwikkeling ledenaantal

De protestantse wijkgemeente De Oase heeft momenteel ongeveer 668 leden, verdeeld over bijna 447 pastorale eenheden. De gemiddelde leeftijd van de leden bedraagt 62,5 jaar. Helaas zijn er weinig jonge leden. Het aantal leden daalt dan ook langzaam, maar niet harder dan landelijk.¹⁰

¹⁰ Landelijk daalt het ledental van de PKN met ca. 3%, bron statistische jaarbrief PKN 2017

Financiën¹¹

De Oase heeft (2018) 0,8 fte aan predikantsplaatsen. De totale opbrengst aan vaste vrijwillige bijdragen bedraagt € 115.000 (jaarrekening 2017), dit is gemiddeld € 257 per pastorale eenheid. Uit de jaarcijfers blijkt dat in 2017 de wijkgemeente een positief resultaat boekte. De wijkreserve bedraagt ongeveer € 36.000. De pastoraatskosten vormen in 2017 53% van de totale inkomsten. Er is dus genoeg geld over voor onderhoud en activiteiten. Verhuuropbrengsten van de Oase zijn in vergelijking met de ander wijken bescheiden. Bij ongewijzigd beleid (behoud van 0,8 fte aan predikantsplaatsen) geeft de meerjarenbegroting tot 2021 een positief resultaat.

Actieve en passieve leden

Van de leden komen er gemiddeld 112 (2017) naar de zondagse eredienst, ongeveer 16,5 % dus. Het aantal is al jaren langzaam dalend, maar afgemeten naar het ledental blijft dit percentage door de jaren heen stabiel.

Er zijn relatief veel leden actief, in cantorij, gespreksgroepen en in vrijwilligersfuncties. Er gebeurt dan ook veel in De Oase en er wordt dus ook veel georganiseerd. Al geruime tijd bestaan er een cantorij (en voorheen een liturgische zanggroep), de Klaver 4 maaltijden, een seniorensoos, 75+ verjaardagsvieringen en de groep Samen Actief. In de recente periode zijn er verschillende initiatieven voor het geloofsgesprek gestart, zoals : Rondom De Bron en de Beth Moore gespreksgroep. De Kliederkerk en de Tienertent gebeuren in POR-verband.

Er is op dit moment voldoende bestuurlijk kader. Omvang en samenstelling van de wijkkerkenraad is met 16 personen groter dan de minimale omvang van 7 leden: voorzitter, scriba, predikant, 1 ouderling kerkrentmeester, 6 ouderlingen (pastoraat, eredienst, jeugd en AK) en 6 diakenen. Daarnaast is er nog een aantal diaconaal medewerkers en collectanten. Per 1 januari 2019 bestaat de wijkkerkenraad uit 9 personen als geen van de vacatures wordt vervuld.

Positionering als PGZ-gemeente

De Oase wil een gemeenschap rond de Bron zijn: een plek waar de Bijbel wordt gelezen en uitgelegd en die voedsel geeft om op adem te komen in een hectische samenleving, waar we inspiratie opdoen en daarna onze weg zoeken. We doen dat met inhoud, in vertrouwen dat er een levend Woord is, Christus de Heer, onze Bron. Ook doen we dat door ruimte te geven, zodat een ieder zich thuis kan voelen in onze gemeenschap.¹²

De Oase is oecumenisch georiënteerd. Er is een jarenlange samenwerking met de Genesareth-kerk. Incidenteel zijn er gezamenlijke activiteiten met de Al Qibla moskee waarmee de Oase het plein deelt.

¹¹ Gebaseerd op jaarrekening 2017 en begroting 2019

¹² Deze missie is de grondslag voor Gemeenschap rond de Bron (het beleidsplan 2017 – 2020)

2.4.3 Analyse van de vitaliteitscan van De Regenboog

Ontwikkeling ledenaantal

De protestantse wijkgemeente De Regenboog heeft momenteel ongeveer 1159 leden, verdeeld over bijna 500 pastorale eenheden. De gemiddelde leeftijd van de leden bedraagt 64 jaar. Hoewel dit hoog lijkt is deze gelijk aan de gemiddelde leeftijd van alle PGZ-leden. Helaas zijn er weinig jonge (betalende) leden. Daarom kan er niet gesproken worden van een groeipotentie. Het aantal leden daalt dan ook langzaam, en ook iets harder dan landelijk.

Financiën

De Regenboog heeft (2018) 1,2 fte aan predikantsplaatsen. De totale opbrengst aan vaste vrijwillige bijdragen bedraagt €134.000 (2017), dit is gemiddeld €268 per pastorale eenheid. Uit de jaarcijfers blijkt dat in 2017 de wijkgemeente een positief resultaat boekte. De wijkreserve bedraagt in 2017 ongeveer €27.000,-. De pastoraatskosten vormen 61% van de totale inkomsten. Er is dus genoeg geld over voor onderhoud en activiteiten. Over de exploitatiekosten van het kerkelijk centrum De Regenboog hoeft men zich geen zorgen te maken. Door verhuur wegen de opbrengsten op tegen de kosten. Het gebouw is zeer recent gerenoveerd. Bij ongewijzigd beleid (behoud van 1,2 fte aan predikantsplaatsen) geeft de meerjarenbegroting t/m 2023 een positief resultaat.

Actieve en passieve leden

Van de leden komen er gemiddeld 134 (2017) naar de zondagse eredienst, ongeveer 12% dus. Dit percentage is lager dan in de gehele PGZ. Het aantal is al jaren langzaam dalend.

Er zijn relatief veel leden actief, in koren, muzikale begeleiding en in vrijwilligersfuncties. Er gebeurt dan ook veel in De Regenboog en er wordt dus ook veel georganiseerd. Er zijn relatief veel vorming- en toerustingsactiviteiten, waarvoor de belangstelling jaarlijks lijkt te stijgen. Er lijkt zich een verschuiving te voltrekken van belangstelling voor de erediensten naar V&T-activiteiten. Naast V&T-activiteiten doen veel gemeenteleden mee aan andersoortige activiteiten: Muziek (Question Mark, Cantorij, Anaviem), Ropa, Inloophuis, V&T, soos 60+, herberg, creagroep violet, eenvoudige maaltijden gedurende de 40dagentijd, verjaardagfeesten.

Er is op dit moment voldoende bestuurlijk kader. Omvang en samenstelling van de wijkkerkenraad is met 16 personen groter dan de minimale omvang van 7 leden: voorzitter, scriba, predikant, 2 kerkrentmeesters, 7 ouderlingen, 4 diakenen. Daarnaast is er nog een aantal diaconaal medewerkers en een aantal medewerkers pastoraat.

Positionering als PGZ-gemeente

De Regenboog is samen met de Oase en de Pelgrimskerkgemeente verantwoordelijk voor pioniersplek De Pelgrim. Dit is een missionaire activiteit, met de bedoeling om op spiritueel vlak (zingeving, meditatie, levenswijze) en op diaconaal vlak (binnen Zoetermeer en gericht op de wereld) activiteiten voor zowel kerkleden als rand- en buitenkerkelijken te organiseren. De Pelgrim komt vooral voort uit de missie van De Regenboog om de blik ook naar buiten te richten.

De Regenboog is ook oecumenische georiënteerd, en werkt samen met het R.K.-vicariaat De Wijngaard en de baptistengemeente in Rokkeveen.

Als partner in de PGZ heeft De Regenboog een groot aandeel in het V&T-werk.

3 Conclusies voor de bestuurlijke organisatie

3.1 Evaluatie POR: samengaan meer bundeling van bestuurlijke kracht

De afgelopen twee jaar heeft de combinatie van wijkgemeenten POR bijgedragen tot het intensiveren van de contacten over en weer. De overstijgende werkgroepen Jeugd en Vorming & Toerusting zetten de ingezette werkwijze voort. De kerkrentmeesters geven aan de samenwerking te willen intensiveren tot één werkgroep passend bij een gefuseerde situatie. De wijk eigen werkgroepen (pastoraat en eredienst) blijven de koers in de eigen gemeenschap volgen en bepalen. Het diaconaat zal een keuze maken over de mate waarin de samenwerking gewenst is. Iedereen is enthousiast over de gezamenlijke zomerdiensten. De huidige organisatievorm is in de praktijk minder prettig gebleken dan gedacht. De behoefte om één kerkenraad te vormen lost zaken op als dubbel werk en geeft meer bundeling van bestuurlijke kracht. Dat dit ook meer energie vrijmaakt voor het uitvoerende werk in de geloofsgemeenschappen is een extra pluspunt.

3.2 Vitaliteitscans per wijk: samengaan noodzakelijk voor sterk bestuur

De drie wijkkerkenraden zien in de uitkomst van de drie vitaliteitscans een bevestiging van enerzijds drie vitale gemeenschappen waarin veel activiteiten plaatsvinden en anderzijds de noodzaak tot bestuurlijk samengaan.

Voor de Pelgrimskerk is het belangrijk dat er een sterk bestuur blijft waarin zij mee kunnen doen. maar er zijn zorgen over het vervullen van de ambtelijke functies die vanaf 2019 vacant zijn. Door de vergrijzing van de wijk komen nogal wat vrijwilligerstaken bij dezelfde vrijwilligers terecht.

Voor de Oase speelt daarin mee dat er zorgen zijn over de vervulling van vitale functies die het komend jaar vacant worden. De wijkkerkenraad verwacht niet dat de vorming van een kleine kerkenraad (vijf ambtsdragers) een duurzame oplossing is die een zelfstandig blijven als wijkgemeente rechtvaardigt.

Voor de Regenboog speelt de solidariteit met de andere wijken om bestuurlijk samen te gaan. De gemeente beseft dat de neerwaartse spiraal wat betreft ledenaantal en inkomsten op den duur zeker gaat spelen bij de Regenboog. Vanzelfsprekend juichen zij toe dat een efficiëntere besturing ten goede komt aan méér inzet van de professionals en vrijwilligers in de gemeenschappen. De gemeenteleden zijn sneller bereid zich in te zetten voor activiteiten met een projectmatig karakter in plaats van een bevestiging voor vier jaar.

3.3 Positionering in PGZ: vraagt meer bestuurlijke kracht bij de wijken

Het nieuwe decentrale model geeft de wijken meer verantwoordelijkheid en de ruimte eigen accenten te leggen. Dat vraagt zowel financieel als bestuurlijk meer dan in de oude situatie. De grotere verantwoordelijkheid voor het in stand houden van de wijkgemeente in het nieuwe bestuursmodel komt vooral terecht bij een aantal vitale bestuurders. Niet in de laatste plaats bij de kerkrentmeesters die de begroting moeten voorbereiden.

3.4 Eén wijkkerkenraad POR met eigen plaats geloofsgemeenschappen

Uitgangspunt van voor de werkwijze van de nieuwe kerkenraad van de POR is dat de drie geloofsgemeenschappen hun eigen plaats hebben en houden: Samen Drie. Dat uitgangspunt moet leidend zijn voor de invulling van het bestuur en de organisatie van beleid en uitvoering.

3.4.1 Wijkkerkenraad met werkgroepen, deels wijkniveau, deels niveau gemeenschap

De huidige bestuursvormen van de drie wijken verschillen. De wijkgemeente Pelgrimskerk kent een wijkkerkenraad; de Oase en de Regenboog hebben een wijkkerkenraad met werkgroepen.¹³ In vergelijking met de Oase heeft de Regenboog dat model in de praktijk consequenter doorgevoerd. Dat betekent dat daar meer bevoegdheden en taken overgedragen zijn aan de werkgroepen. In een wijkgemeente met meerdere gemeenschappen verwachten wij dat een dergelijke werkwijze meer ruimte geeft voor het borgen van het eigene van de gemeenschappen dan enkel een wijkkerkenraad. Er kunnen dan werkgroepen zijn die zich richten op de gemeenschap zelf en werkgroepen die voor de gehele wijk werken.

3.4.2 De wijkkerkenraad concentreert zich op het beleid

De wijkkerkenraad concentreert zich op het beleid. Grondslag van dat beleid is nu : drie veelkleurige gemeenschappen, waarin de leden zich thuis blijven voelen in hun eigen kerkgebouw en waarin de drie pastores aan alle drie de gemeenschappen zijn verbonden.

De opdracht aan de nieuwe kerkenraad is om zo spoedig mogelijk op deze grondslag een beleidsplan te maken voor de POR. Die moet een toekomstbestendige visie op kerk zijn bevatten. Aan dat beleidsplan toetst de wijkkerkenraad de uitvoering van het werk en nieuwe initiatieven van de werkgroepen.

Voor de wijkkerkenraad is de verhouding met de PGZ belangrijk. Vanaf 2019 is er een decentraal model waarin wijkkerkenraden meer dan daarvoor verantwoordelijk zijn voor hun wijk. Enerzijds is dat de verantwoordelijkheid voor een solide begroting en rekening, anderzijds de ruimte om eigen accenten te leggen. Beide aspecten moeten terugkomen in het beleidsplan.

Daarnaast is het ontwikkelen van nieuwe initiatieven aan de wijkkerkenraad.

3.4.3 Werkgroepen verantwoordelijk voor organisatie en uitvoering van het werk

De wijkkerkenraad delegeert alle werk en daarmee samenhangende zaken aan werkgroepen. De werkgroepen rapporteren aan de wijkkerkenraad en informeren de wijkkerkenraad over beslissingen die zij hebben genomen. De wijkkerkenraad toetst het werk en beslissingen, waar nodig, aan het beleid. De wijkkerkenraad heeft in voorkomende gevallen de mogelijkheid om beslissingen die haaks staan op het beleid te corrigeren.

De organisatie en uitvoering van het werk komt geheel te liggen bij werkgroepen. Daarbij maken we onderscheid tussen werkgroepen die voor de eigen gemeenschap werken en werkgroepen die voor de gehele wijk werken. De werkgroepen Pastoraat, Diaconie en Eredienst werken voor de eigen

¹³ Dit is het model dat genoemd staat in Ordinantie 4, artikel 9.

gemeenschap. De gemeenschap van de Pelgrimskerk zal naar alle waarschijnlijkheid deze taken bij één werkgroep leggen. De werkgroepen Diaconie gaan zowel apart als gezamenlijk vergaderen. De werkgroepen Vorming en Toerusting, Jeugd, Financiën, Missionair, Gemeenteopbouw en Communicatie werken voor de gehele wijk.

3.4.4 Samenstelling wijkkerkenraad met werkgroepen voldoet aan vereisten kerkorde

Ordinantie 4 artikel 6 gaat over de samenstelling van de kerkenraad. Die bestaat uit alle ambtsdragers (lid 2). In de wijkkerkenraad dienen naast de predikant ten minste twee ouderlingen zitting te hebben die niet tevens kerkrentmeester zijn, een ouderling-kerkrentmeester en twee diakenen (lid 4). Als we uitgaan van de hierboven geschetste werkwijze van een wijkkerkenraad met werkgroepen waarin altijd een ambtsdrager zit voldoet de wijkkerkenraad ruimschoots aan deze vereisten.

3.4.5 Start met wijkkerkenraad met werkgroepen zonder breed moderamen

Het is niet ondenkbeeldig dat bij de start de wijkkerkenraad van de POR uit bijna 30 mensen bestaat, omdat in alle werkgroepen minimaal één ambtsdrager zit en al deze ambtsdragers lid zijn van de wijkkerkenraad bedraagt de samenstelling al snel rond de 30 personen. Dat roept de vraag op, ook gerelateerd aan de werkwijze van een kerkenraad met werkgroepen of de instelling van een kleine kerkenraad (breed moderamen), zoals beschreven in artikel 9 van Ordinantie 4 niet een meer passend bestuursmodel is. Dat heeft uit efficiency overwegingen zeker voordelen, maar het risico bestaat dat de kleine kerkenraad waaraan iedere gemeenschap maar een beperkt aantal leden zal leveren te veel op afstand komt te staan. Zeker in de eerste twee jaren vinden wij dat een te groot risico en geven wij de voorkeur aan een start met een kerkenraad met werkgroepen.

3.5 Resumé

- Pelgrimskerk, Oase en Regenboog zijn drie vitale geloofsgemeenschappen waarbinnen afgemeten naar hun ledentallen veel activiteiten plaatsvinden, waaraan ook naar verhouding door veel gemeenteleden wordt deelgenomen.
- In de gemeenteberaden bleek in de loop van 2018 bij alle drie een breed draagvlak voor het in stand houden van drie gemeenschappen met een eigen gebouw.
- Financieel is dat mogelijk, met dien verstande dat op basis van de huidige inzichten vanaf 2021 maatregelen nodig zijn wil de wijkgemeente financieel gezond blijven. Het gaat dan om beperkte maatregelen omdat de wijkreserves voldoende zijn om kleine tegenvallers op te vangen.
- Bestuurlijk samengaan is voor
 - De Pelgrimskerk noodzakelijk omdat de bestuurskracht van de Pelgrimskerk voor zelfstandig doorgaan ook in de huidige combinatie onvoldoende is.
 - De Oase dringend geboden omdat de komende periode vitale functies vacant worden. Die ontwikkeling maakt een alternatief als een kleine kerkenraad, ondersteund door werk- en projectgroepen, een risicovolle weg, zeker gelet op toegenomen (financiële) verantwoordelijkheid die een wijk krijgt en de grote (financiële) uitdagingen die de Oase, net als andere wijken wachten.
 - De Regenboog juicht toe dat een efficiëntere besturing ten goede komt aan meer inzet van de professionals en vrijwilligers in de gemeenschappen
- Gemeenteleden hebben behoefte aan een transparante organisatie waarin het eigene van de gemeenschap zichtbaar een plaats heeft. Dat vergt werkgroepen die zichtbaar actief zijn in de eigen wijk en daarover regelmatig de leden van de wijkgemeenschap informeren. Dat vraagt ook om goede afspraken over de samenstelling van de wijkkerkenraad, zeker in de startfase.
- Een vergelijkbare behoefte bestaat er over de opbouw van de wijkbegroting. Het draagt bij aan het borgen van het eigene van de gemeenschap als per gemeenschap baten en lasten en het eigen vermogen (wijkkas) inzichtelijk blijven. Dat zal er ook toe bijdragen om de (financiële) betrokkenheid van de gemeenteleden in de drie gemeenschappen te behouden en te stimuleren. Het vraagt wel dat er nog wel afspraken gemaakt moeten worden over verdeling van centrale kosten die voortvloeien uit o.a. de werkgroepen op wijkniveau.
- De wijkkerkenraden hebben nu een verschillende werkwijze. De werkwijze van de Regenboog waarin de huidige wijkkerkenraad veel bevoegdheden heeft gedelegeerd aan de werkgroepen biedt ook een goede basis voor het zo zelfstandig mogelijk handelen van de wijkelijke werkgroepen.

4 Voorgestelde besluiten

Op grond van het voorgaande stelt de Stuurgroep de wijkkerkenraden de volgende besluiten voor:

1. De drie wijkgemeenten Pelgrimskerk, Oase en Regenboog gaan per 1 april 2019 bestuurlijk samen
2. In de overgangsfase (1 april 2019 – 1 januari 2020)
 - a. vormen de op 31 maart zittende leden van de drie wijkkerkenraden de wijkkerkenraad,
 - b. stelt de wijkkerkenraad een visiedocument op.
 - c. stelt de wijkkerkenraad het startdocument op waarin de spelregels staan voor het opstellen van drie deelbegrotingen.
 - d. vindt implementatie van de nieuwe organisatie plaats.
3. Het grondgebied van de wijkgemeente omvat PM. en de huidige grondgebieden van de Oase en de Regenboog.
4. De begroting van de wijkgemeente die bij de AK wordt ingediend bevat zichtbare deelbegrotingen van de drie gemeenschappen.
 - a. Deelbegrotingen moeten sluitend zijn.
5. Gemeenschappen beschikken over een eigen kas voor de werkgroepen die voor de gemeenschap werken en voor de andere activiteiten voor de gemeenschap.
6. Samenstelling kerkenraad (na overgangsfase):
 - a. Predikanten en kerkelijk werker (3)
 - b. Ouderlingen pastoraat (iedere gemeenschap minimaal 1)
 - c. Ouderlingen eredienst (iedere gemeenschap 1)
 - d. Diakenen (iedere wijk minimaal 1)
 - e. Ouderling jeugd (1)
 - f. Ouderling vorming en toerusting (1)
 - g. Ouderling scriba (ambtsdrager Communicatie)
 - h. Ouderling voorzitter
 - i. Ambtsdrager missionair
 - j. Ambtsdrager gemeenteopbouw 1
 - k. Ambtsdragers AK (2)
 - l. Kerkrentmeesters (2 minimaal 1)
7. Werkwijze kerkenraad
De kerkenraad delegeert de zorg voor de opbouw van de gemeente aan de volgende werkgroepen, die bestaan uit een of meer ambtsdragers alsmede uit een aantal andere leden van de drie gemeenschappen van de gemeente:
 - a. Eredienst & Pastoraat Pelgrimskerk
 - b. Eredienst Oase
 - c. Eredienst Regenboog
 - d. Pastoraat Oase
 - e. Pastoraat Regenboog

- f. Diaconie¹⁴
 - i. Diaconie Pelgrimskerk
 - ii. Diaconie Oase
 - iii. Diaconie Regenboog
 - g. Kerkrentmeesterlijke zaken POR¹⁵
 - h. Jeugd
 - i. Vorming en toerusting.
 - j. Missionair
 - k. Communicatie (intern en extern)
 - l. Gemeenteopbouw
8. Gemeenschapshuizen
- Ter ondersteuning van de wijkeigen zaken organiseert iedere gemeenschap twee maal per jaar een “gemeenschapshuis” waarin eigen zaken besproken worden waarvoor alle leden van de gemeenschap uitgenodigd worden.

¹⁴ Formeel de Wijkraad van Diakenen

¹⁵ Formeel de Wijkraad van Kerkrentmeesters

Bijlage 1 Samenstelling Stuurgroep Toekomst POR

Anton Eelco Gerritsma, voorzitter
Marga Schipper, pastor Pelgrimskerk
Douwe Klaucke, voorzitter wijkkerkenraad Pelgrimskerk
Tom Westerhof, scriba wijkkerkenraad Pelgrimskerk
Carina Kapteyn, pastor Oase
Jaap van den Berg, voorzitter wijkkerkenraad Oase
Els Alebregtse, scriba wijkkerkenraad Oase
Dick Sonneveld, pastor Regenboog
Sofie van der Linden, voorzitter wijkkerkenraad Regenboog
Jan Blankespoor, scriba wijkkerkenraad Regenboog
Henry van der Wiel, ouderling kerkrentmeester Regenboog